

AKADEMIA MUZYCZNA IM. IGNACEGO JANA PADEREWSKIEGO W POZNANIU

Przedmiot	Fortepian/Nauka akompaniamentu z czytaniem a'vista/Improwizacja fortepianowa	Punkty ECTS	4
Koordynator przedmiotu	dr hab. Maria Koszewska-Wajdzik, prof. AMP	Ilość godzin	30
Wydział	Wydział Kompozycji, Dyrygentury, Wokalistyki, Teorii Muzyki i Edukacji Artystycznej	Rodzaj zajęć	wykład/ćwiczenia
Instytut	Kompozycja i Teoria Muzyki	Forma studiów	stacjonarne
Kierunek	Kompozycja i Teoria Muzyki	Profil studiów	ogólnoakademicki
Specjalność	Teoria Muzyki	Język	polski
Poziom studiów	Studia I stopnia	Status przedmiotu	obowiązkowy

UMIEJSCOWIENIE W PLANIE STUDIÓW (ilość godzin, forma zaliczenia, ECTS)

Semestr I	15, E, 2 ECTS	Semestr II	15, E, 2 ECTS
Semestr III		Semestr IV	
Semestr V		Semestr VI	

Prowadzący zajęcia	Prof. zw. dr hab. Anna Kozub, dr hab. Maria Koszewska-Wajdzik, prof. AM dr Marlena Lewandowska-Kamyszek, ad.
Cele i założenia przedmiotu	- doskonalenie umiejętności gry na fortepianie - rozwijanie wrażliwości muzycznej, muzykalności i kreatywności artystycznej - poszerzanie znajomości literatury fortepianowej powstałej w różnych epokach historycznych - dalsze zdobywanie umiejętności praktycznego zastosowania wiedzy ogólnomuzycznej, związanej z teorią muzyki (budowa formalna utworu, różnice stylistyczne, techniki kompozytorskie, środki wyrazu muzycznego....) - poszukiwanie własnej interpretacji utworów na fortepian, z uwzględnieniem tradycji wykonawczych oraz cech stylistycznych epoki, w której utwór powstał - zdobywanie wiedzy o języku muzycznym kompozytorów XX i XXI wieku w kontekście nowych prądów, tendencji i uwarunkowań twórczych współczesnego artysty. - biegłe czytanie prostych utworów a'vista, umiejętność ich transponowania, - biegłe czytanie trudnych utworów fortepianowych z zastosowaniem redukcji materiału muzycznego w grze a'vista - omówienie zasad sztuki akompaniamentu (dostosowanie brzmienia, dynamiki, oddechu, frazy muzycznej do instrumentu solowego) połączone z praktyką na prostych utworach kameralnych - improwizacja jako umiejętność: 1) formowania i harmonizowania melodii, 2) łączenia i dobierania podstawowych struktur harmoniczych, - uczestnictwo czynne i bierne w wydarzeniach muzycznych - praktykowanie odsłuchu z umiejętnościami analizy od strony formalnej i artystycznej - omówienie problematyki tremy i sposobów radzenia ze stresem
Wymagania wstępne	- posiadanie techniki pianistycznej w zakresie (minimum) podstawowym, zdobytej w trakcie dotychczasowej edukacji muzycznej - ogólna znajomość muzyki (tradycje wykonawcze, historia muzyki, style muzyczne, cechy charakteryzujące muzykę w różnych epokach) - znajomość fortepianowej literatury muzycznej (własne doświadczenia, koncerty, płyty CD) - wyobraźnia muzyczna, słyszenie funkcyjne - gotowość do rozwiązywania zadań związanych z poszerzaniem warsztatu pianistycznego i kreacją artystyczną - zdolność do analitycznego rozumienia muzyki - pamięć muzyczna - podstawowa wiedza z zakresu harmonii muzyki

TREŚCI PROGRAMOWE PRZEDMIOTU
Semestr I

- 10 min. każdej lekcji –czytanie nut a'vista , transponowanie dowolnie wybranego utworu,
- 35 min -praca nad programem:
 1. utwór polifoniczny
 2. etiuda lub inny utwór z dominującymi elementami technicznymi
 3. utwór dowolny

Semestr II	
10 – 15 min. każdej lekcji - kontynuacja czytania nut a'vista i transpozycji dowolnie wybranego utworu - ćwiczenia improwizacyjne: 1. swobodne poruszanie się po całej skali fortepianu wykorzystując różne rejestry brzmieniowe, dynamikę, artykulację, rytm, tempo, punkty i linie dźwiękowe 2. transponowanie chromatyczne dźwięków, interwałów, trójdźwięków 3. formowanie melodii tonalnej i atonalnej zbudowanej na gamie, pasażach; odkształcania melodii 4. tworzenie planu harmonicznego, nakładanie melodii, rytmizowanie i rozwarstwianie akompaniamentu 30 - 35 min. - przygotowanie programu do egzaminu: 1. klasyczne allegro sonatowe lub sonata romantyczna lub sonata powstała współcześnie, 2. utwór polifoniczny, 3. utwór dowolny(współczesny) z elementami technicznymi lub etiuda 4. utwór kameralny.	

	Kod efektu uczenia się	EFEKTY UCZENIA SIĘ	Charakterystyka	
			II stopnia PRK	I stopnia PRK
W	KTM1_W04	posiada uporządkowaną wiedzę o twórczości muzycznej w perspektywie historycznej, stylistycznej i systematycznej, odpowiednią dla studiowanego kierunku	P6S_WG	P6U_W
	KTM1_W07	posiada orientację w zakresie improwizacji muzycznej i jej znaczenia w procesie twórczym	P6S_WG	P6U_W
U	KTM1_U01	potrafi kreować i realizować indywidualne koncepcje artystyczne oraz dysponować umiejętnościami niezbędnymi do ich wyrażania	P6S_UW P6S_UU	P6U_U
	KTM1_U03	posiada podstawowe umiejętności w zakresie interpretacji utworów reprezentujących różne style muzyczne	P6S_UW	P6U_U
K	KTM1_K02	realizuje własne koncepcje i działania artystyczne oparte na zróżnicowanej stylistyce – wynikające z wykorzystania wiedzy i wyobraźni twórczej	P6S_K	P6U_K
	KTM1_K10	efektywnie wykorzystuje wyobraźnię, intuicję, twórczą postawę i samodzielne myślenie w obliczu konieczności rozwiązywania problemów	P6S_KK	P6U_K

METODY KSZTAŁCENIA
Wykład, praca z tekstem i dyskusja, analiza (studium) przypadków, rozwiązywanie zadań artystycznych, praca indywidualna, prezentacja nagrań CD i DVD, kształcenie zdalne, nagrywanie i odsłuchiwanie własnej gry, publiczna prezentacja programu egzaminacyjnego w różnych warunkach akustycznych

METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ	
Wymagania końcowe – zaliczenie roku, forma oceny	Kod efektu uczenia się
egzamin praktyczny (obserwacja wykonawstwa)	KTM1_W04, MTM1_W07, KTM1_U01, KTM1_U03, KTM1_K02, KTM1_K10
przesłuchanie (wykonawstwo)	KTM1_W04, MTM1_W07, KTM1_U01, KTM1_U03, KTM1_K02, KTM1_K10

FORMA I WARUNKI ZALICZENIA PRZEDMIOTU	
Warunki zaliczenia	Regularne uczęszczanie na zajęcia Systematyczne przygotowywanie się do zajęć Opanowanie programu na pamięć w odpowiednich tempach, poprawnie technicznie i interpretacyjnie.
Warunki egzaminu	Zaliczenia z przedmiotu. Prezentacja programu z pamięci (z wyłączeniem literatury współczesnej), w odpowiednich tempach, poprawnie technicznie i interpretacyjnie. Czytanie a'vista, transpozycja i improwizacja

NAKŁAD PRACY STUDENTA	Ilość godzin	Punkty ECTS
Godziny realizowane przy udziale nauczyciela akademickiego (zajęcia dydaktyczne, konsultacje)	Zajęcia dydaktyczne 30 Konsultacje 10 Suma 40	4
Ilość godzin samodzielnej pracy studenta (przygotowanie się do: zajęć, kolokwium, egzaminu, prezentacji, koncertu)	Semestr I 30 Semestr II 30	

Literatura podstawowa

Bruhn S – *Przewodnik Interpretacji pianistycznej*, Katowice 1998
Chmielowska W., *Z zagadnień nauczania gry na fortepianie*, PWM Kraków
Cortot A., *Wykłady o interpretacji*, Paryż 1934
Foldes A., *ABC pianisty*, PWM, Kraków 1966
Gudel J., *O realizacji ozdobników w utworach fortepianowych J. S. Bacha*, MID,Z,151,
Lukaszewski M., *Przewodnik po muzyce fortepianowej*. PWM 2012
Neuhaus H., *Sztuka pianistyczna*, Kraków 1970
Niemira M., *Jak rozwijać i utrzymać technikę pianistyczną*, Warszawa 2004
Schweitzer A., *Jan Sebastian Bach*, PWM, Kraków 1987
Sandor G., *O grze na fortepianie*, Warszawa 1994
Sielużycki Cz., *Ręka pianisty*, PWM 1982
Zieliński T., *Style, kierunki i twórcy XX wieku*, Warszawa 1980

Nagrania CD- porównywanie

S. Richter, G. Gould – utwory J. S. Bacha,
A. Brendel – Sonaty L.v. Beethovena
R. Eschenbach – Sonaty W. A. Mozarta
M. A. Hamelin – Sonaty J. Haydna
K. Zimmerman, M. Argerich, A. Rubinstein – utwory Fr. Chopina
P. Lewis, a. Schiff – utwory FR. Schuberta
W. Ashkenazy – utwory R. Schumanna
A. Dudkiewicz – utwory współczesnych kompozytorów polskich
J. Pierce – utwory J. Cage’a
G. Ohlsson, M. Ushida – utwory A. Weberna
M. Grzybowski. D. Barenboim – utwory A. Berga i inne.

Literatura uzupełniająca

Red. zbiorowa., *Dzieło Chopina jako źródło inspiracji wykonawczych*, Warszawa 1999
COPSA 1974, *Problem ozdobników w utworach fortepianowych J. S. Bacha wg Alfreda Kreutza* MP,Z,104,COPSA, 1967
Esztenyi Sz., *O improwizacji fortepianowej*, MID, Z,162, COPSA 1975
Gudel J., *O realizacji ozdobników w utworach fortepianowych J. S. Bacha*, MID,Z,151,
Jasiński A., *Z zagadnień interpretacji pianistycznej aspekcie czasu muzycznego*, ZN PWSM nr 15, Katowice 1978
Kotowicz K., *Czytanie nut a'vista jako problem dydaktyczny w nauce gry na fortepianie*, MID,Z,151,COPSA, 1974
Kurkowski Z., *Podstawy akompaniamentu fortepianowego*, Warszawa 1991
Lukaszewski M., *Zagadnienia narracyjności w muzyce według Eero Tarastiego*, Warszawa 1999
Manturzevska M., *Psychologiczne warunki osiągnięć pianistycznych*, Wrocław, Warszawa, Kraków 1969
Oleszkowicz J., *I Ty możesz improwizować*, CEA, 1997
Pociej B., *Bach*, PWM, Kraków 1973
Pożniak B., *ABC pianisty*, Poznań 1992
Pytlak A., *Interpretacja jako kategoria artystyczna, estetyczna i pedagogiczna*, Białystok 1994
Tieplow B., *Psychologia zdolności muzycznych*, Warszawa 1952
Tomaszewski M., *Chopin, człowiek, dzieło, rezonans.*, Ars Nova 1090
Wierszytowski J., *Psychologia muzyki*, Warszawa 1981
Wroński T., *Zagadnienia gry skrzypcowej*, cz. I i III, Kraków 1957

Biblioteki wirtualne i zasoby on-line (opcjonalnie)

Naxos Music Library
www.jstor.org
RILM abstract of Music Literature
The New Grove Dictionary of music and Musicians